

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фінансів та обліку

Андрій КІЗИМА

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТОВЕРХОВ

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Центральний банк і монетарна політика»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма – «Банківська справа»

Кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен, (семестр)
Денна	4	7	40	26	4	10	70	150	7
Заочна	4	7,8	8	4	–	–	138	150	8

31.08.2023
[Signature]

Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робоча програма складена на основі ОПП «Банківська справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 24.06.2020 р.).

Робочу програму склала кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Галина ЗАБЧУК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу (протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.).

Завідувач кафедри фінансових технологій
та банківського бізнесу,
доктор економічних наук, професор

Ольга КНЕЙСЛЕР

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.).

Голова
групи забезпечення спеціальності
доктор економічних наук, професор

Ольга КИРИЛЕНКО

Гарант ОПП «Банківська справа»
доктор економічних наук, професор

Олександр ДЗЮБЛЮК

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Центральний банк і монетарна політика»**

1. Опис дисципліни «Центральний банк і монетарна політика»

Дисципліна – Центральний банк і монетарна політика	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни блок обов'язкових дисциплін, цикл професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування	Рік підготовки: Денна – четвертий Заочна – четвертий Семестр: Денна – сьомий Заочна – сьомий, восьмий
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – Банківська справа	Лекції: Денна – 40 год. Заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна – 26 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: Денна – 70 год. Заочна – 138 год. Тренінг, КПЗ: Денна – 10 год. Індивідуальна робота: Денна – 4 год.
Тижневих годин – 11,5 год., з них аудиторних – 5 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

**2. Мета й завдання вивчення дисципліни
«Центральний банк і монетарна політика»**

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни є засвоєння студентами базових загальних знань з організації діяльності центрального банку; засвоєння основ базових знань з принципів діяльності центрального банку, виконання ним функцій та повноважень; дослідницькі навички; знання законодавства України в сфері діяльності НБУ.

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами цілей та функцій діяльності центрального банку загалом та Національного банку України зокрема, інструментів реалізації грошово-кредитної політики, які доцільно використовувати в сучасних умовах. Курс «Центральний банк і монетарна політика» охоплює методологічні основи аналізу грошово-кредитної сфери, методи та прийоми вивчення об'єктивно існуючих соціально-економічних закономірностей тощо. Названий курс повинен сприяти формуванню висококваліфікованих фахівців у сфері банківської діяльності та економістів загалом.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Центральний банк і монетарна політика»

є:

- засвоїти основи базових знань з принципів діяльності центрального банку, виконання ним функцій та повноважень, організації діяльності центрального банку, вивчити законодавство України в сфері діяльності НБУ;
- ознайомитися із засадами формування та реалізації монетарної політики, зрозуміти дію інструментів монетарного регулювання, вивчити механізм реалізації грошово-кредитної політики;
- розвинути вміння застосування теоретичних знань й практичних навичок у практичній діяльності банків при операціях з готівковими і безготівковими коштами; вивчити емісійну діяльність центрального банку, засвоїти функції НБУ як організатора грошового обігу;
- вивчити функцію центрального банку як кредитора останньої інстанції, види та типи кредитів рефінансування НБУ, ознайомитися із законодавством України в сфері кредитних відносин між НБУ і банками;
- розвинути вміння аналізувати вплив інструментів грошово-кредитної політики на діяльність банку та макроекономіку держави;
- вивчити законодавство України в сфері валютного регулювання і валютного контролю, використовувати теоретичні знання й практичні навички для застосування їх у сфері здійснення валютних операцій банками;
- зрозуміти суть та методи регулювання діяльності банків та банківського нагляду, засвоїти економічні нормативи;
- розвинути навички і уміння при здійсненні розрахунку економічних нормативів, навички управління інформацією про діяльність банку, розв'язання проблем платоспроможності та ліквідності банку; вивчити законодавство України в сфері регулювання банківської діяльності та здійснення банківського нагляду; набути вміння працювати самостійно при аналізі діяльності банку.
- вивчити канали механізму грошово-кредитної політики та вміти досліджувати їх вплив на економіку; ознайомитися з обслуговуючими функціями НБУ, законодавством України та нормативними положеннями в сфері виконання НБУ функцій обслуговування державного боргу та організації міжбанківських розрахунків;
- засвоїти основи базових знань з принципів діяльності ЄЦБ, ФРС, виконання ними функцій та повноважень.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- Здатність аналізувати, оцінювати та прогнозувати рівень зовнішніх і внутрішніх ризиків банку з урахуванням специфіки банківської діяльності, а також комплексу факторів, що визначають макро- та мікросередовище функціонування банківської системи
- Здатність демонструвати у практичній діяльності знання щодо цілей, завдань та особливостей реалізації грошово-кредитної політики центрального банку, її впливу на перебіг макро- і мікроекономічних процесів та функціонування банківської системи і фінансового ринку.
- Здатність обґрунтовувати і приймати професійні рішення у сфері організації банківської справи з урахуванням механізму впливу основних інструментів монетарної політики на діяльність банків, а також дії нормативних актів Національного банку України щодо нагляду і регулювання банківських установ.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Вивчення дисципліни «Центральний банк і монетарна політика» базується на знаннях, отриманих з «Гроші та кредит».

2.5. Програмні результати навчання.

У результаті вивчення дисципліни «Центральний банк і монетарна політика» студенти повинні:

- вміти застосовувати на практиці професійні навички щодо методів мінімізації фінансових та функціональних ризиків банку, розробляти поточну і довгострокову стратегію ефективного управління банком з урахуванням співвідношення прибутковості та ризикованості його діяльності у нестабільному економічному середовищі.

- вміти критично осмислювати концептуальні основи діяльності центрального банку, застосовувати теоретичні знання та практичні навички у сфері монетарного регулювання та регулювання фінансового ринку, а також приймати адекватні рішення в процесі організації роботи банківських установ, реалізації кредитної, депозитної та інвестиційної політики банку з урахуванням впливу інструментів грошово-кредитної політики центрального банку.

- вміти збирати, аналізувати та узагальнювати необхідну інформацію, пов'язану із впливом регулятивних та наглядових функцій центрального банку на діяльність банківської системи, розраховувати економічні нормативи та фінансові показники роботи банків відповідно до чинних нормативних актів Національного банку, а також обґрунтовувати необхідні рішення задля забезпечення фінансової стійкості і ефективності роботи банківських установ.

3. Програма навчальної дисципліни «Центральний банк і монетарна політика»

Змістовий модуль 1. Діяльність центрального банку в сфері грошово-кредитного регулювання економіки.

Тема 1. Центральний банк у системі грошово-кредитного регулювання економіки.

Роль і значення центрального банку в системі грошово-кредитного регулювання економіки. Об'єктивні закономірності виникнення центральних емісійних банків, шляхи їх створення. Основні етапи розвитку центральних банків.

Організаційно-правова характеристика центрального банку, правове забезпечення його статусу. Проблема незалежності центрального банку від органів державної влади, форми незалежності центрального банку. Взаємозв'язок ступеню незалежності центральних банків з економічним розвитком держави.

Структура центрального банку. Моделі організаційної побудови центральних банків. Характеристика структури НБУ. Особливості становлення НБУ. Керівні органи НБУ, особливості їх формування та діяльності. Функції та операції Національного банку України.

Тема 2. Грошово-кредитна політика, її суть та цілі.

Соціально-економічна суть грошово-кредитної (монетарної) політики, її економічний зміст. Суб'єкти та об'єкти грошово-кредитного регулювання. Типи грошово-кредитної політики: кредитна експансія та кредитна рестрикція.

Завдання, зміст та цілі грошово-кредитної політики. Стратегічні, проміжні та тактичні цілі монетарного регулювання. Суперечливість стратегічних цілей грошово-кредитної політики.

Місце та роль монетарної політики у загальноекономічній політиці держави. Взаємозв'язок грошово-кредитної політики з бюджетно-податковою та валютною політикою.

Цілі грошово-кредитної політики НБУ, їх генезис. Аналіз грошово-кредитної політики НБУ з точки зору її цільового направлення.

Тема 3. Організація грошового обігу Національним банком України.

Принципи організації грошового обігу. Монопольне право центрального банку на емісію банкнот і монет та його участь у безготівковій емісії грошей. Організація виробництва грошей. Коефіцієнт монетизації економіки. Роль НБУ в регулюванні обігу готівки. Організація роботи з готівкового обігу. Аналіз стану обігу готівки, шляхи скорочення готівкового грошового обігу в Україні.

Касове обслуговування комерційних банків, регулювання готівкового обігу в установах комерційних банків. Резервні фонди банкнот і монет НБУ, оборотні каси НБУ. Організація перевезення грошей. Регулювання грошового обороту Національним банком України, його методи.

Тема 4. Кредитні відносини НБУ з банківськими установами.

Суть і значення кредитів, що надаються НБУ комерційним банкам. Функція кредитора останньої інстанції для банківських установ. Розвиток кредитних відносин НБУ з комерційними банками.

Методи рефінансування комерційних банків. Купівля цінних паперів у комерційних банків з зобов'язанням їх зворотного продажу (операції РЕПО). Аналіз світового досвіду рефінансування комерційних банків.

Кредитні тендери. Кредитування банківських установ під забезпечення державними цінними паперами. Стабілізаційні кредити НБУ, їх значення. Депозитні сертифікати НБУ, їх застосування.

Нові форми рефінансування комерційних банків, перспективи їх широкого використання в Україні. Довгострокове рефінансування комерційних банків.

Тема 5. Інструменти реалізації грошово-кредитної політики

Характеристика та класифікація інструментів прямого та опосередкованого впливу центрального банку на основні параметри грошового обігу. Інструменти прямого впливу: механізм готівкової емісії; встановлення “кредитних стель”; пряме регулювання позичкових операцій банків; селективна кредитна політика, сфера її застосування.

Мінімальні резервні вимоги, аналіз їх застосування у світі та в Україні. Функції мінімальних резервів, їх роль. Розвиток політики обов’язкового резервування в Україні.

Регулювання облікової ставки та банківського процента. Інструменти рефінансування, їх класифікація. Принципи ефективності облікової ставки. Розвиток політики рефінансування в Україні.

Операції на відкритому ринку, їх характеристика. Функції ринку державних цінних паперів. Класифікація операцій на відкритому ринку. Принципи ефективності операцій на відкритому ринку. Розвиток операцій на відкритому ринку в Україні та його перспективи як інструмента грошово-кредитного регулювання.

Дієвість інструментів грошово-кредитного регулювання у перехідній економіці.

Змістовий модуль 2. Дослідження регулюючих, обслуговуючих, контрольних функцій центрального банку та їх вплив на економіку.

Тема 6. Валютна політика Національного банку України.

Місце та роль центрального банку у регулюванні зовнішньоекономічних відносин. Суб’єкти та об’єкти валютного регулювання. Завдання довгострокової та короткострокової валютної політики. Складові валютної політики.

Економічна суть та необхідність валютного регулювання. Повноваження НБУ як основного органу валютного регулювання. Основні методи валютного регулювання, їх характеристика та застосування НБУ. Функції валютного курсу. Курсова політика НБУ. Порядок визначення офіційного валютного курсу.

Офіційні валютні резерви та методи управління ними. Регулювання НБУ поточних валютних операцій. Регулювання НБУ операцій, пов’язаних з рухом капіталу.

Валютний контроль, його необхідність і завдання. Повноваження НБУ в сфері валютного контролю. Проблеми лібералізації валютного контролю в Україні.

Платіжний баланс країни, його зміст та використання у регулятивній діяльності НБУ.

Тема 7. Регулювання банківської діяльності та нагляд.

Економічна суть, необхідність та завдання банківського нагляду. Принципи банківського нагляду. Суб’єкти та об’єкти банківського нагляду. Повноваження регулятивно-наглядових банківських органів. Основні напрями регулювання Національним банком України діяльності комерційних банків. Вимоги Національного банку до реєстрації комерційних банків, їх необхідність. Порядок створення комерційних банків. Філії та представництва комерційних банків.

Ліцензування банківських операцій як елемент попереднього нагляду та контролю за діяльністю комерційних банків. Критерії ліцензування банківської діяльності. Порядок надання банкам ліцензій.

Суть і значення економічних нормативів для діяльності комерційних банків. Встановлення НБУ економічних нормативів. Порядок розрахунку економічних нормативів. Контроль за дотриманням банками економічних нормативів. Заходи впливу, що застосовуються до комерційних банків за порушення економічних нормативів.

Методи банківського нагляду. Безвиїзний нагляд, порядок його здійснення. Виїзне інспектування комерційних банків, його методи.

Заходи впливу до комерційних банків за порушення ними банківського законодавства. Примусові та непримусові заходи впливу, їх застосування НБУ. Робота з проблемними банками. Призначення тимчасової адміністрації у комерційних банках. Реорганізація та ліквідація комерційних банків, їх порядок. Регулювання ринку небанківських фінансових послуг НБУ. Нагляд за ринком небанківських фінансових послуг.

Тема 8. Обслуговуючі функції Національного банку України.

Суть міжбанківських розрахунків. Організація міжбанківських розрахунків. Роль центрального банку при організації розрахунків. Аналіз участі центрального банку при організації системи платежів у різних країнах. Суть кореспондентських відносин, основи їх організації між банками, роль НБУ. Банки-кореспонденти. Рахунки “лоро” і “ностро”. Особливості відкриття та ведення рахунків “ностро” комерційних банків у НБУ.

Принципи здійснення міжбанківських розрахунків. Методи здійснення міжбанківських розрахунків, їх переваги і недоліки. Кліринг.

Система електронних платежів НБУ. Завдання, функції і структура СЕП. Принципи організації роботи СЕП. Механізм здійснення розрахунків через СЕП. Моделі обслуговування консолідованих коррахунків комерційних банків у СЕП НБУ. Внутрішньобанківська платіжна система, особливості здійснення розрахунків.

Напрями розвитку платіжної системи України. Система електронних міжбанківських розрахунків, її складові. Система термінових переказів. Особливості здійснення розрахунків через платіжні системи провідних країн світу.

Виконання центральними банками функції фінансового агента уряду. Державний борг, його суть. Внутрішній та зовнішній державний борг, методи їх фінансування. Обслуговування державного боргу центральними банками. Управління державним боргом.

Участь центральних банків у касовому обслуговуванні державного бюджету. Особливості касового виконання державного бюджету в Україні, роль НБУ.

Тема 9. Організація діяльності та здійснення монетарної політики центральними банками зарубіжних країн.

Особливості утворення Європейського центрального банку. Статус ЄСЦБ. Незалежність центральних банків країн-учасників ЄСЦБ. Стратегія діяльності ЄЦБ. Організаційна структура ЄСЦБ. Рада керуючих ЄСЦБ. Виконавчий комітет ЄСЦБ. Завдання і цілі ЄСЦБ.

Грошово-кредитна політика ЄСЦБ. Інструменти реалізації монетарної політики. Особливості застосування інструментів монетарної політики ЄЦБ.

Особливості здійснення розрахунків через платіжну систему TARGET. Особливості введення та організація обігу єдиної європейської валюти – євро. Регулювання грошового обігу ЄЦБ.

Федеральна резервна система як центральний банк США: структура, статус, цілі діяльності. Особливості реалізації монетарної політики.

Тема 10. Вплив грошово-кредитного регулювання на макроекономіку.

Аналіз та прогнозування економічної ситуації в країні, роль НБУ. Макроекономічна рівновага та макроекономічна нестабільність.

Теоретичні аспекти механізму грошової трансмісії у трактуванні кейнсіанців та монетаристів. Канали механізму грошової трансмісії. Дієвість каналів механізму грошової трансмісії у перехідних економіках та Україні.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Центральний банк і монетарна політика»

денна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг, КПЗ	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Діяльність центрального банку в сфері грошово-кредитного регулювання економіки						
Тема 1. Центральний банк у системі грошово-кредитного регулювання економіки	4	2	6	1	4	Поточне опитування, тестування
Тема 2. Грошово-кредитна політика, її суть та цілі	4	2	6			
Тема 3. Організація грошового обігу Національним банком України	4	4	8			
Тема 4. Кредитні відносини НБУ з банківськими установами	4	4	8	1		
Тема 5. Інструменти реалізації грошово-кредитної політики	4	2	6			
Змістовий модуль 2. Дослідження регулюючих, обслуговуючих, контрольних функцій центрального банку та їх вплив на економіку						
Тема 6. Валютна політика Національного банку України	4	2	8	1	6	Поточне опитування, тестування
Тема 7. Регулювання банківської діяльності та нагляд	4	4	6			
Тема 8. Обслуговуючі функції Національного банку України	4	2	8			
Тема 9. Організація діяльності та здійснення монетарної політики центральними банками зарубіжних країн	4	2	8	1		
Тема 10. Вплив грошово-кредитного регулювання на макроекономіку	4	2	6			
Всього	40	26	70	4	10	

заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Діяльність центрального банку в сфері грошово-кредитного регулювання економіки			
Тема 1. Центральний банк у системі грошово-кредитного регулювання економіки	4	2	14
Тема 2. Грошово-кредитна політика, її суть та цілі			14
Тема 3. Організація грошового обігу Національним банком України			12
Тема 4. Кредитні відносини НБУ з банківськими установами			14
Тема 5. Інструменти реалізації грошово-кредитної політики			14
Змістовий модуль 2. Дослідження регулюючих, обслуговуючих, контрольних функцій центрального банку та їх вплив на економіку			
Тема 6. Валютна політика Національного банку України	4	2	14
Тема 7. Регулювання банківської діяльності та нагляд			14
Тема 8. Обслуговуючі функції Національного банку України			14
Тема 9. Організація діяльності та здійснення монетарної політики центральними банками зарубіжних країн			14
Тема 10. Вплив грошово-кредитного регулювання на макроекономіку			14
Всього	8	4	138

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Центральний банк і монетарна політика»

Денна форма

Змістовий модуль 1. Діяльність центрального банку в сфері грошово-кредитного регулювання економіки

Практичне заняття 1.

Тема 1. Центральний банк у системі грошово-кредитного регулювання економіки

Мета: вивчити загальні основи діяльності центрального банку, його функції.

Питання для обговорення:

1. Роль і значення центрального банку в економіці країни.
2. Особливості виникнення та розвитку центральних емісійних банків.
3. Статус центрального банку.
4. Структура Національного банку України.
5. Керівні органи Національного банку України.
6. Функції Національного банку України.

Практичне заняття 2.

Тема 2. Грошово-кредитна політика, її суть та цілі.

Мета: засвоїти сутність грошово-кредитної політики, вивчити її типи, вивчити завдання та цілі грошово-кредитної політики.

Питання для обговорення:

1. Сутність грошово-кредитної політики, її економічний зміст.
2. Суб'єкти та об'єкти грошово-кредитного регулювання.
3. Типи грошово-кредитної політики.
4. Завдання та цілі грошово-кредитного регулювання економіки.
5. Стратегічні цілі грошово-кредитної політики, їх суперечливість.
6. Роль та місце монетарної політики у загальноекономічній політиці держави.
7. Взаємозв'язок монетарної політики з фіскальною та валютною політикою.
8. Цілі грошово-кредитної політики НБУ, їх генезис.
9. Аналіз грошово-кредитної політики НБУ з точки зору типу її проведення.

Практичне заняття 3, 4.

Тема 3. Організація грошового обігу Національним банком України.

Мета: вивчити емісійну діяльність центрального банку, засвоїти функції НБУ як організатора грошового обігу.

Питання для обговорення:

1. НБУ – організатор грошового обігу в країні. Принципи грошового обігу.
2. Емісійна діяльність НБУ.
3. Пропозиція грошей. Роль НБУ в формуванні пропозиції грошей.
4. Грошовий мультиплікатор. Механізм утворення грошей комерційними банками.
5. Швидкість обігу грошей, значення для монетарного регулювання економіки.
6. Показник монетизації, значення для монетарного регулювання економіки.
7. Роль НБУ в регулюванні обігу готівки. Організація роботи з готівкового обігу.
8. Методи регулювання грошового обігу НБУ.

Практичне заняття 5, 6.

Тема 4. Кредитні відносини НБУ з банківськими установами.

Мета: вивчити функцію центрального банку як кредитора останньої інстанції, засвоїти види та типи кредитів рефінансування НБУ.

Питання для обговорення:

1. Економічна суть кредитних відносин центральних банків з комерційними банками.
2. Розвиток кредитних відносин НБУ з комерційними банками в Україні.
3. Основні методи рефінансування комерційних банківських установ.
4. Рефінансування банків шляхом операцій на відкритому ринку.
5. Стабілізаційні кредити НБУ.
6. Проведення НБУ операцій купівлі/продажу державних цінних паперів на відкритому ринку.
7. Депозитні сертифікати Національного банку, сфера їх застосування.
8. Операції репо, порядок їх здійснення та особливості.
9. Світовий досвід рефінансування комерційних банків.

Практичне заняття 7.

Тема 5. Інструменти реалізації грошово-кредитної політики.

Мета: вивчити та зрозуміти суть та вплив інструментів грошово-кредитної політики на економіку.

Питання для обговорення:

1. Характеристика інструментів грошово-кредитного регулювання.
2. Мінімальні резервні вимоги, аналіз їх застосування.
3. Регулювання облікової ставки та банківського процента як інструмент монетарної політики.
4. Операції на відкритому ринку та їх розвиток в Україні.
5. Дієвість інструментів грошово-кредитного регулювання в Україні.

Змістовий модуль 2. Дослідження регулюючих, обслуговуючих, контрольних функцій центрального банку та їх вплив на економіку

Практичне заняття 8.

Тема 6. Валютна політика Національного банку України.

Мета: вивчити інструменти валютної політики НБУ, засвоїти методи валютного регулювання.

Питання для обговорення:

1. Значення центрального банку у регулюванні зовнішньоекономічних відносин.
2. Поняття і завдання валютного регулювання і контролю.
3. Суб'єкти та об'єкти валютного регулювання. Органи валютного контролю в Україні, їх повноваження.
4. Методи валютного регулювання, їх застосування НБУ.
5. Регулювання валютних курсів, їх методи. Курсова політика НБУ.
6. Офіційні валютні резерви та управління ними.
7. Регулювання НБУ поточних валютних операцій (торговельних і неторговельних).
8. Регулювання НБУ операцій, пов'язаних з рухом капіталу.

Практичне заняття 9, 10.

Тема 7. Регулювання банківської діяльності та нагляд.

Мета: вивчити суть та методи регулювання діяльності банків та банківського нагляду, засвоїти економічні нормативи.

Питання для обговорення:

1. Необхідність банківського регулювання і нагляду.
2. Реєстрація та ліцензування діяльності банків в Україні .
3. Економічні нормативи діяльності банків та порядок їх розрахунку
 - a. Нормативи капіталу.
 - b. Нормативи ліквідності.
 - c. Нормативи кредитного ризику.
 - d. Нормативи інвестування.
 - e. Контроль НБУ за дотриманням банками економічних нормативів.
4. Банківський нагляд в Україні . Методи банківського нагляду.
5. Заходи впливу, що застосовуються до комерційних банків за порушення ними банківського законодавства. Реорганізація та ліквідація комерційних банків. Процедура банкрутства.
6. Регулювання ринку небанківських фінансових послуг НБУ. Нагляд за ринком небанківських фінансових послуг.

Практичне заняття 11.

Тема 8. Обслуговуючі функції Національного банку України.

Мета: засвоїти обслуговуючі функції НБУ.

Питання для обговорення:

1. Основи організації кореспондентських відносин між банками.
2. Міжбанківські розрахунки, їх характеристика.
3. Система електронних платежів НБУ.
4. Особливості здійснення розрахунків через платіжні системи провідних країн світу.
5. Виконання центральними банками функції фінансового агента уряду.
6. Обслуговування НБУ внутрішнього державного боргу.
7. Обслуговування НБУ зовнішнього державного боргу.
8. Участь центрального банку у касовому виконанні державного бюджету.

Практичне заняття 12.

Тема 9. Організація діяльності та здійснення монетарної політики центральними банками зарубіжних країн.

Мета: вивчити діяльність центральних банків зарубіжних країн, проведення ними грошово-кредитної політики.

Питання для обговорення:

1. Європейський центральний банк, його статус.
2. Незалежність центральних банків країн-учасників ЄСЦБ.
3. Організаційна структура ЄЦБ.
4. Грошово-кредитна політика ЄЦБ.
5. Федеральна резервна система як центральний банк США: структура, статус, цілі діяльності.
6. Особливості реалізації монетарної політики ФРС.

Практичне заняття 13.

Тема 10. Вплив грошово-кредитного регулювання на макроекономіку.

Мета: вивчити канали механізму грошово-кредитної політики та вміти досліджувати їх вплив на економіку.

Питання для обговорення:

1. Аналіз та прогнозування економічної ситуації в Україні, роль НБУ.
2. Макроекономічна рівновага та макроекономічна нестабільність.
3. Механізм грошової трансмісії, його суть та значення.
4. Теоретичні аспекти механізму грошової трансмісії у трактуванні кейнсіанців.
5. Теоретичні аспекти механізму грошової трансмісії у трактуванні монетаристів.
6. Канали механізму грошової трансмісії.
7. Дієвість каналів механізму грошової трансмісії в Україні.

Заочна форма

Змістовий модуль 1. Діяльність центрального банку в сфері грошово-кредитного регулювання економіки.

Практичне заняття 1.

Тема 1. Центральний банк у системі грошово-кредитного регулювання економіки

Мета: вивчити загальні основи діяльності центрального банку, його функції.

Питання для обговорення:

1. Роль і значення центрального банку в економіці країни.
2. Особливості виникнення та розвитку центральних емісійних банків.
3. Статус центрального банку.
4. Структура Національного банку України.
5. Керівні органи Національного банку України.
6. Функції Національного банку України.

Тема 2. Грошово-кредитна політика, її суть та цілі .

Мета: засвоїти сутність грошово-кредитної політики, вивчити її типи, вивчити завдання та цілі грошово-кредитної політики.

Питання для обговорення:

1. Сутність грошово-кредитної політики, її економічний зміст.
2. Суб'єкти та об'єкти грошово-кредитного регулювання.
3. Типи грошово-кредитної політики.
4. Завдання та цілі грошово-кредитного регулювання економіки.
5. Стратегічні цілі грошово-кредитної політики, їх суперечливість.
6. Роль та місце монетарної політики у загальноекономічній політиці держави.
7. Взаємозв'язок монетарної політики з фіскальною та валютною політикою.
8. Цілі грошово-кредитної політики НБУ, їх генезис.

9. Аналіз грошово-кредитної політики НБУ з точки зору типу її проведення.

Тема 3. Організація грошового обігу Національним банком України.

Мета: вивчити емісійну діяльність центрального банку, засвоїти функції НБУ як організатора грошового обігу.

Питання для обговорення:

1. НБУ – організатор грошового обігу в країні. Принципи грошового обігу.
2. Емісійна діяльність НБУ. Первинна та вторинна емісія.
3. Структура грошової маси. Грошові агрегати.
4. Грошова база. Взаємозв'язок грошової бази з грошовою масою.
5. Пропозиція грошей. Роль НБУ в формуванні пропозиції грошей.
6. Грошовий мультиплікатор. Механізм утворення грошей комерційними банками.
7. Швидкість обігу грошей, значення для монетарного регулювання економіки.
8. Показник монетизації, значення для монетарного регулювання економіки.
9. Роль НБУ в регулюванні обігу готівки. Організація роботи з готівкового обігу.
10. Методи регулювання грошового обігу НБУ.

Тема 4. Кредитні відносини НБУ з банківськими установами.

Мета: вивчити функцію центрального банку як кредитора останньої інстанції, засвоїти види та типи кредитів рефінансування НБУ.

Питання для обговорення:

1. Економічна суть кредитних відносин центральних банків з комерційними банками.
2. Розвиток кредитних відносин НБУ з комерційними банками в Україні.
3. Основні методи рефінансування комерційних банківських установ.
4. Рефінансування банків шляхом операцій на відкритому ринку.
5. Стабілізаційні кредити НБУ.
6. Проведення НБУ операцій купівлі/продажу державних цінних паперів на відкритому ринку.
7. Депозитні сертифікати Національного банку, сфера їх застосування.
8. Операції репо, порядок їх здійснення та особливості.
9. Світовий досвід рефінансування комерційних банків.

Тема 5. Інструменти реалізації грошово-кредитної політики.

Мета: вивчити та зрозуміти суть та вплив інструментів грошово-кредитної політики на економіку.

Питання для обговорення:

1. Характеристика інструментів грошово-кредитного регулювання
2. Мінімальні резервні вимоги, аналіз їх застосування.
3. Регулювання облікової ставки та банківського процента як інструмент монетарної політики.
4. Операції на відкритому ринку та їх розвиток в Україні.
5. Дієвість інструментів грошово-кредитного регулювання в Україні.

Змістовий модуль 2. Дослідження регулюючих, обслуговуючих, контрольних функцій центрального банку та їх вплив на економіку.

Практичне заняття 2.

Тема 6. Валютна політика Національного банку України.

Мета: вивчити інструменти валютної політики НБУ, засвоїти методи валютного регулювання.

Питання для обговорення:

1. Значення центрального банку у регулюванні зовнішньоекономічних відносин.
2. Поняття і завдання валютного регулювання і контролю.

3. Суб'єкти та об'єкти валютного регулювання. Органи валютного контролю в Україні, їх повноваження.
4. Методи валютного регулювання, їх застосування НБУ.
5. Регулювання валютних курсів, їх методи. Курсова політика НБУ.
6. Офіційні валютні резерви та управління ними.
7. Регулювання НБУ поточних валютних операцій (торговельних і неторговельних).
8. Регулювання НБУ операцій, пов'язаних з рухом капіталу.

Тема 7. Регулювання банківської діяльності та нагляд.

Мета: вивчити суть та методи регулювання діяльності банків та банківського нагляду, засвоїти економічні нормативи.

Питання для обговорення:

1. Необхідність банківського регулювання і нагляду.
2. Реєстрація та ліцензування діяльності банків в Україні .
3. Економічні нормативи діяльності банків та порядок їх розрахунку
 - a. Нормативи капіталу.
 - b. Нормативи ліквідності.
 - c. Нормативи кредитного ризику.
 - d. Нормативи інвестування.
 - e. Контроль НБУ за дотриманням банками економічних нормативів.
4. Банківський нагляд в Україні . Методи банківського нагляду.
5. Заходи впливу, що застосовуються до комерційних банків за порушення ними банківського законодавства. Реорганізація та ліквідація комерційних банків. Процедура банкрутства.
6. Регулювання ринку небанківських фінансових послуг НБУ. Нагляд за ринком небанківських фінансових послуг.

Тема 8. Обслуговуючі функції Національного банку України.

Мета: засвоїти обслуговуючі функції НБУ.

Питання для обговорення:

1. Основи організації кореспондентських відносин між банками.
2. Міжбанківські розрахунки, їх характеристика.
3. Система електронних платежів НБУ.
4. Особливості здійснення розрахунків через платіжні системи провідних країн світу.
5. Виконання центральними банками функції фінансового агента уряду.
6. Обслуговування НБУ внутрішнього державного боргу.
7. Обслуговування НБУ зовнішнього державного боргу.
8. Участь центрального банку у касовому виконанні державного бюджету.

Тема 9. Організація діяльності та здійснення монетарної політики центральними банками зарубіжних країн.

Мета: вивчити діяльність центральних банків зарубіжних країн, проведення ними грошово-кредитної політики.

Питання для обговорення:

1. Європейський центральний банк, його статус.
2. Незалежність центральних банків країн-учасників ЄСЦБ.
3. Організаційна структура ЄЦБ.
4. Грошово-кредитна політика ЄЦБ.
5. Федеральна резервна система як центральний банк США: структура, статус, цілі діяльності.
6. Особливості реалізації монетарної політики ФРС.

Тема 10. Вплив грошово-кредитного регулювання на макроекономіку.

Мета: вивчити канали механізму грошово-кредитної політики та вмти досліджувати їх вплив на економіку.

Питання для обговорення:

1. Аналіз та прогнозування економічної ситуації в Україні, роль НБУ.
2. Макроекономічна рівновага та макроекономічна нестабільність.
3. Механізм грошової трансмісії, його суть та значення.
4. Теоретичні аспекти механізму грошової трансмісії у трактуванні кейнсіанців.
5. Теоретичні аспекти механізму грошової трансмісії у трактуванні монетаристів.
6. Канали механізму грошової трансмісії.
7. Дієвість каналів механізму грошової трансмісії в Україні.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Для набуття умінь самостійного мислення і самоконтролю у студентів особливе значення має виконання комплексного практичного індивідуального завдання (КПЗ) з дисципліни «Центральний банк і монетарна політика», яке виконується самостійно кожним студентом згідно методичних рекомендацій. КПЗ охоплює усі основні теми дисципліни «Центральний банк і монетарна політика» та має на меті більш глибоке й повне засвоєння теоретичного матеріалу з принципів діяльності центрального банку, виконання ним функцій та повноважень, грошово-кредитного регулювання економіки. Кожен з пунктів КПЗ оцінюється за 100-бальною шкалою, а також визначається підсумкова оцінка (як середня арифметична з проміжних оцінок). Виконання КПЗ з одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни «Центральний банк і монетарна політика».

КПЗ складається з трьох складових та включає: теоретичні питання, аналітичні завдання, задачі.

Приклад типового варіанту КПЗ з дисципліни:

1. Аналіз та прогнозування НБУ економічної ситуації в країні на макрорівні, його необхідність.
2. Проаналізуйте повноваження Ради НБУ як керівного органу. В чому переваги дворівневої системи управління НБУ?
3. Задача.

Комерційні банки «А», «Б» і «В» подали заявки на купівлю кредитів через процентний тендер. Які потенційні можливості у кожного з них є на купівлю кредиту, якщо відомо:

- обсяг кредитів, що виставляються на продаж – 300 одиниць;
- термін кредиту – 1 місяць;
- стартова ціна кредиту – 10%.

Умови купівлі кредиту, що викладені в заявці на участь у тендері:

Умови купівлі кредиту	Банки		
	“А”	“Б”	“В”
1. Сума кредиту	1000	500	300
2. Плата за кредит, що пропонується комерційним банком	10%	11%	11%

Відповідь обґрунтуйте.

7. Тренінг з дисципліни «Центральний банк і монетарна політика»

Мета тренінгу з дисципліни «Центральний банк і монетарна політика» – формування у студентів критичного мислення для пропонування професійних рішень, цілісного бачення і вирішення проблем грошово-кредитного регулювання економіки, аналізувати канали механізму грошової трансмісії та визначати їх дієвість в Україні, організації і функціонування центрального банку, його регулятивного впливу на діяльність банківських установ, зокрема та банківську систему в цілому, аналізувати достатність маси грошей в обігу та визначати інструменти впливу центрального банку, розуміння особливостей рефінансування банків,

використання методів валютного регулювання. Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти «бакалавр».

Проведення тренінгу дозволяє:

- забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Центральний банк і монетарна політика»;
- розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування робочих груп студентів, визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у групах із використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. Підведення підсумків. Презентація практичної роботи в групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Тематика тренінгу

1. Оцінка динаміки грошової маси і грошової бази в Україні. Заповнити таблицю: Грошова маса в Україні (на кінець року), за останні роки млн. грн.

Період	Показник грошової маси			
	M0	M1	M2	M3
2018				
2019				
2020				
2021				
2022				

Використати інтернет-ресурси. Побудувати графік.

2. Оцінювання ефективності облікової політики НБУ за останні 5 років.
3. Скласти порівняльну таблицю грошово-кредитної політики ФРС та Європейського центрального банку у 2018-2022 рр.
4. Оцінювання операцій рефінансування НБУ за 2019-2022 роки.
5. Курсова політика НБУ останніх років та оцінка її ефективності.
6. Проаналізувати динаміку основних показників діяльності банків за останні роки.
7. Проаналізувати необхідність та ефективність валютних обмежень, які були запроваджені НБУ в період воєнного стану.

8. Самостійна робота студентів

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Центральний банк і монетарна політика» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні положень банківського законодавства та навчальної і наукової фахової літератури.

№ п/п	Тематика	К-сть годин	
		Денна форма	Заочна форма
Тема 1	1. Роль і значення центрального банку в системі монетарного регулювання економіки. 2. Об'єктивні закономірності виникнення центральних банків, шляхи їх створення. 3. Структура центрального банку, її особливості у різних країнах.	6	14
Тема 2	1. Соціально-економічна суть монетарної політики, її значення для економіки країни. 2. Ефективність режиму інфляційного таргетування як основи монетарної політики в умовах кризових явищ в економіці. 3. Особливості визначення і формування грошово-кредитної політики в Україні.	6	14
Тема 3	1. Стан готівкового грошового обігу в Україні та шляхи його скорочення. 2. Емісійна діяльність центрального банку (готівкова та безготівкова). 3. Організація процесу виробництва банкнот і монет у системі НБУ.	8	12
Тема 4	1. Особливості здійснення рефінансування комерційних банків шляхом операцій на відкритому ринку в сучасних умовах. 2. Особливості та напрями розвитку системи рефінансування банків в Україні.	8	14
Тема 5	1. Характеристика адміністративних інструментів грошово-кредитної політики, їх застосування НБУ. 2. Мінімальні резервні вимоги, аналіз їх застосування центральними банками у світі та в Україні. 3. Інструменти грошово-кредитної політики, що застосовуються НБУ, шляхи оптимізації.	6	14
Тема 6	1. Повноваження НБУ в сфері валютного регулювання і валютного контролю. 2. Регулювання валютних курсів, їх методи. Курсова політика НБУ 3. Офіційні валютні резерви та методи управління ними. Роль НБУ на ринку золота. 4. Валютний контроль, його необхідність і завдання. Проблеми лібералізації валютного контролю в Україні.	8	14
Тема 7	1. Органи банківського нагляду у розвинутих країнах, їх повноваження. 2. Особливості регулювання діяльності банків в Україні та напрями підвищення його ефективності. 3. Режим фінансового оздоровлення комерційних банків: суть та порядок проведення в Україні. 4. Основні принципи регулювання ринку небанківських фінансових послуг	6	14
Тема 8	1. Платіжні системи розвинутих країн світу. 2. Технологія здійснення розрахунків у СЕП НБУ. 3. Внутрішній державний борг та методи його фінансування.	8	14

Тема 9	1. Європейська система центральних банків: особливості організації та діяльності. 2. Грошово-кредитна політика ФРС.	8	14
Тема 10	1. Аналіз та прогнозування НБУ економічної ситуації в країні на макрорівні, його необхідність. 2. Дієвість каналів механізму грошової трансмісії в Україні.	6	14
Разом:		70	138

9. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, реферування, виконання КПЗ.

10. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

У процесі вивчення дисципліни «Центральний банк і монетарна політика» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- екзамен.

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

12. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Центральний банк і монетарна політика» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20 %	20 %	20 %	40 %	100 %
Опитування під час занять (теми 1–4) – 5 балів за тему – макс. 20 балів Тестування – 10 балів Оцінка за самостійну роботу макс. 20 балів Модульна робота – макс. 50 балів	Опитування під час занять (теми 5-10) – 5 балів за тему – макс. 30 балів Тестування – макс. 10 балів Оцінка за самостійну роботу макс. 10 балів Модульна робота – макс. 50 балів	Підготовка КПІЗ – макс. 40 балів. Захист КПІЗ – макс. 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів.	Тестові завдання (10 тестів по 3 бали за тест) – макс. 30 балів. Задачі (2 задачі) – по 20 балів, макс. 40 балів. Теоретичне питання – макс. 30 балів.	

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1–10
2.	Проекційний екран	1–10
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	1–10
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1–10
5.	Персональні комп'ютери	1–10
6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі онлайн (за необхідності)	1–10
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–10
8.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1–10
9.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1–10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бублик Є. Особливості розвитку монетарної політики в умовах пандемії. Чинники, складові і результати запровадження і реалізації антикризової політики в окремих країнах світу та Україні. Прогноз соціально-економічного розвитку України у 2021р.: наукова доповідь / наук. ред. В.

- Юрчишин. Київ: Заповіт, 2021. С. 83-89 URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2021_perspectives_for_economic_transformations.pdf
2. Бублик Є.О. Зміна монетарних політик центробанків провідних країн та їх наслідки для країн з ринками, що розвиваються. *Економіка України*. 2020. №5. С. 72-84.
3. Гудіма Т. С. Господарсько-правове забезпечення реалізації грошово-кредитної політики держави на засадах сталого розвитку: монографія. Київ: ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України», 2020. 336 с. URL: http://www.iepd.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/10/%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE_%D0%93%D1%83%D0%B4%D1%96%D0%BC%D0%B0.pdf
4. Гудіма Т. С. Економіко-правові особливості реалізації грошово-кредитної політики в кризовий період (на прикладі пандемії COVID-19). *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 4. С. 70–75.
5. Дудченко В. Ю. Роль та функції центрального банку у фінансовій системі. *Науковий вісник Полісся*. 1(20), 60–66. URL: <http://nvp.stu.cn.ua/article/view/216390/216482>
6. Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text>
7. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навчальний посібник. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с. URL: https://eprints.oa.edu.ua/8419/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%93%D1%80%D0%BE%D1%88%D1%96%20%D1%96%20%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82_%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA_%D0%9D%D0%92.pdf
8. Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text>
9. Кораблін С.О. Монетарна безпека: окремі визначення та оцінки. *Фінанси України*. 2021. № 1. С. 7-45.
10. Коць О. О., Ільчук П. Г. Монетарна політика: навч. посіб. – Львів : Новий Світ-2000, 2021. – 164 с.
11. Кубах Т.Г., Ковальова Є.М. Трансмісійний механізм грошово-кредитної політики: теоретична складова. *Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка»*, № 4 2021. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/86455/1/Kubakh_transmission_mechanism.pdf;jsessionid=BFCADD8E013B87A2FB643E3035D46C5C
12. Монетарні важелі стимулювання розвитку економіки України: глобальні виміри та національні інтереси: монографія / Ю. М. Галіцейська, О. В. Дзюблюк, Ж. М. Довгань [та ін.]; за ред. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль : ЗУНУ, 2021. – 300 с.
13. Основні засади грошово-кредитної політики на 2022 рік та середньострокову перспективу: Офіційний сайт НБУ. – URL: <https://bank.gov.ua/>
14. Офіційний сайт НБУ URL: <https://bank.gov.ua/>
15. Пасічник І. В., Назаренко Р. Д. Діяльність центрального банку в умовах пандемії. *Бізнес Інформ*. 2020. №6. С. 245–251.
16. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL: <http://www.rada.gov.ua>
17. Посилення значимості монетарної політики в країнах Центральної і Східної Європи у посткризовий період і рекомендації для України. / ред. В. Юрчишин. Київ: Заповіт, 2019. 147 с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2019_Monetary_Stimuls_in_CEE_For_Ukraine.pdf
18. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року: Офіційний сайт НБУ. – URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy>
19. Центральний банк і монетарна політика: опорн. коєп. лекцій / уклад. Г. М. Забчук, О. О. Івашук. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2022. 84 с.

20. Фурман В. Монетарна політика НБУ. Зміна акцентів. *Економічна правда*. 20 вересня 2020р. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/09/16/665148/>
21. Штань М. В. Монетарна політика за умов розвитку глобальної кризи 2020 р. *Економіка та держава*. 2020. № 6. С. 98-102.
22. Adrian, T., Laxton, D., Obstfeld, M. Advancing the frontiers of monetary policy. Washington, DC: International Monetary Fund, 2018. 279 p. URL: <https://www.sipotra.it/wp-content/uploads/2019/10/ADVANCING-THE-FRONTIERS-OF-MONETARY-POLICY.pdf>
23. Anufriieva K., Shapoval Y. Verbal interventions of the National Bank of Ukraine: The impact of exchange rate // *Journal of International Studies*. 2019. No 12(3). P. 92–108. DOI: <http://dx.doi.org/10.14254/2071-8330.2019/12-3/8>.
24. Coronavirus pandemic: The Riksbank's measures and financial developments during spring and summer 2020 URL: https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/pov/artiklar/engelska/2021/210319/2021_1-coronavirus-pandemic---the-riksbanks-measures-and-financial-developments-during-spring-and-summer-2020.pdf
25. Federal Reserve Statistical Release. Factors affecting reserve balances [El. resource] // Board of Governors of the Federal Reserve System. URL: <https://www.federalreserve.gov/releases/h41/>.
26. Ingves: Inflation-targeting policy requires updates to meet future challenges URL: <https://www.riksbank.se/globalassets/media/tal/engelska/ingves/2022/ingves-inflation-targeting-for-nearly-30-years-a-robust-framework-for-all-times.pdf>
27. Moder I. Spillovers from the ECB's Non-standard Monetary Policy Measures on Southeastern Europe. *International Journal of Central Banking*. 2019. P. 127-163 URL: <https://www.ijcb.org/journal/ijcb19q4a4.pdf>
28. Monetary policy transmission mechanism in Poland URL: https://www.nbp.pl/publikacje/materialy_i_studia/329_en.pdf
29. Monetary policy and inflation in times of war URL: https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/pov/artiklar/engelska/2022/221216/2022_2-monetary-policy-and-inflation-in-times-of-war.pdf
30. Monetary policy transmission with downward interest rate rigidity URL: <http://data.leo-univ-orleans.fr/media/search-works/2744/dr-2020-02.pdf>